

ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๙ กำหนดให้มีคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กนช.” และตามมาตรา ๑๗ ให้ กนช. มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการบูรณาการเกี่ยวกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำให้เกิดความเป็นเอกภาพ ซึ่งมี ๑๗ ข้อ สรุปลงสาระสำคัญ ประกอบไปด้วย

ด้านนโยบาย คือ จัดทำนโยบายและแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบ

(๑) แผนปฏิบัติการของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ แผนงบประมาณการบริหารทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาในการจัดทำงบประมาณประจำปี

(๒) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำระดับลุ่มน้ำ ตามที่คณะกรรมการลุ่มน้ำเสนอ

(๓) แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและน้ำท่วม การอนุญาตการใช้น้ำ และการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ และการผันน้ำจากแหล่งน้ำระหว่างประเทศหรือแหล่งน้ำต่างประเทศ

(๔) ผังน้ำที่สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเสนอ และประกาศกำหนดผังน้ำในราชกิจจานุเบกษา

ด้านเสนอแนะและการให้ความเห็น ได้แก่ เสนอแนะหรือมอบหมายแนวทางแก่หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำ พร้อมทั้งการตรา การออก หรือการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้ การเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแก้ไข ปัญหาจากการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ หรือระเบียบของแต่ละหน่วยงาน การตรากฎหมายหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรน้ำ

ด้านกำหนดมาตรการ ได้แก่ การกำหนดกรอบ หลักเกณฑ์ และแนวทางการปฏิบัติงาน การบูรณาการ ข้อมูลด้านน้ำของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องให้ความร่วมมือ รวมถึงคณะกรรมการลุ่มน้ำ พร้อมทั้งมีการออกระเบียบกำหนดมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชน ประชาชน และชุมชน ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในด้านการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู การอนุรักษ์ และการดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ

ด้านบริหารจัดการ ได้แก่ กำกับ ดูแล เร่งรัด ตรวจสอบ ติดตาม และให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการตามนโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวมทั้งแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ และการไกล่เกลี่ย และชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างคณะกรรมการลุ่มน้ำ

เพื่อให้หน้าที่และอำนาจของ กนช. เป็นไปตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดขั้นตอน การดำเนินงานการเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการ กนช. ได้จัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดทำเรื่องเสนอต่อ กนช. เสนอที่ประชุม กนช. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๒ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่ สทนช. เสนอ และคณะรัฐมนตรี มีมติรับทราบผลการประชุมดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ ดังนี้

๑. เรื่องที่เสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

๑.๑ เรื่องนโยบาย

(๑) การจัดทำแผนแม่บท/การทบทวน การเสนอแนะนโยบายหรือแผนงานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

(๒) นโยบายข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศ

- (ก) การสั่งการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในสภาวะวิกฤติ ยกเว้นมีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการในสภาวะวิกฤติ

๑.๒ เรื่องงบประมาณ

- (๑) งบประมาณการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการประจำปีงบประมาณ
- (๒) การขอรับการสนับสนุนงบกลาง (เพิ่มเติม) รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น
- (๓) การใช้จ่ายเงินกู้เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- (๔) การขอปรับแผนงาน/โครงการ ภายใต้งบบูรณาการ/งบกลาง/เงินกู้ ที่เปลี่ยนสาระสำคัญ ได้แก่ วัตถุประสงค์/เป้าหมายพื้นที่/รายละเอียดโครงการ ที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๑.๓ เรื่องการขอความเห็นต่อโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ เพื่อประกอบการพิจารณาคณะรัฐมนตรี

- (๑) การริเริ่ม/เปิดโครงการขนาดใหญ่หรือโครงการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำ ที่มีวงเงินเกิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท (รวมที่ดินและสิ่งก่อสร้าง) เพื่อไปเตรียมความพร้อมโครงการ ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
- (๒) การของบลงทุนในการดำเนินงานโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ
- (๓) การขอปรับแผนงาน/โครงการขนาดใหญ่ (ที่เปลี่ยนสาระสำคัญ) ภายใต้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

๑.๔ เรื่องอื่นๆ

- (๑) การแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- (๒) การทบทวน ยกเว้น ยกเลิก มติคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- (๓) เรื่องที่กำหนดให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

๒

รายละเอียดสาระสำคัญของการเสนอเรื่องการจัดทำวาระการประชุม

หน่วยงานที่เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ต้องจัดทำวาระการประชุม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ เรื่องเดิม

๒.๒ เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

๒.๓ ระเบียบ ข้อกฎหมาย หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง (ในกรณีที่มีกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งใด ๆ กำหนดให้ต้องมีการวิเคราะห์หรือศึกษาในเรื่องนั้นก่อนดำเนินการ ให้เสนอรายงานการวิเคราะห์หรือการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำผลสรุปเสนอด้วย)

๒.๔ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

๒.๕ ข้อเท็จจริง/สาระสำคัญ (ความเห็นชอบหรือการอนุมัติของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี))

๒.๖ ข้อเสนอเพื่อพิจารณาหรือเพื่อทราบ (รายละเอียดที่ประสงค์จะให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ รับทราบ/พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือมีมติ โดยให้ระบุให้ชัดเจน และแยกเป็นข้อ ๆ ให้ครบถ้วน)

(ตามแบบฟอร์มการเสนอวาระ)

๑. การเสนอเรื่องประเภทแผนงานและโครงการ งบประมาณ ต้องมีรายละเอียดเพิ่มเติม ดังนี้

- ๑.๑ แผนงานและแผนปฏิบัติการต้องระบุระยะเวลาการดำเนินการให้ชัดเจน
- ๑.๒ โครงการที่เสนอประชาชนจะได้รับประโยชน์อย่างไร โดยกำหนดเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัดที่ชัดเจน สามารถติดตามและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๑.๓ แผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ หรือแหล่งเงินอื่นๆ ที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ
- ๑.๔ โครงการลงทุนขนาดใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีวงเงินเกิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท (รวมทุกองค์ประกอบ) การขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ควรประกอบด้วย
 - (๑) สภาพปัญหา
 - (๒) การแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา
 - (๓) การศึกษา/แผนการแก้ไขปัญหาทั้งระบบ
 - (๔) การดำเนินการมีส่วนร่วมในพื้นที่
 - (๕) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี / แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)
 - (๖) ผลกระทบ
 - (๗) วงเงิน (รายการค่าใช้จ่าย) และผลประโยชน์
 - (๘) Road map
 - (๙) ครรได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงก่อนเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

๒. การเสนอเรื่องเร่งด่วน (ก่อนการประชุม กนช. ๑ - ๒ วัน)

- ๒.๑ เป็นเรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในสภาวะวิกฤต ที่ต้องเสนอให้ กนช.รับทราบ/พิจารณา/สั่งการด่วน
- ๒.๒ ไม่เป็นเรื่อง การขอรับการสนับสนุนงบประมาณ (ทั้งงบประมาณปกติ/งบกลาง/เงินกู้) เพราะสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติจะต้องวิเคราะห์กลั่นกรองตามอำนาจหน้าที่ก่อนเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นลำดับต่อไป

๓

ผู้มีอำนาจลงนามเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

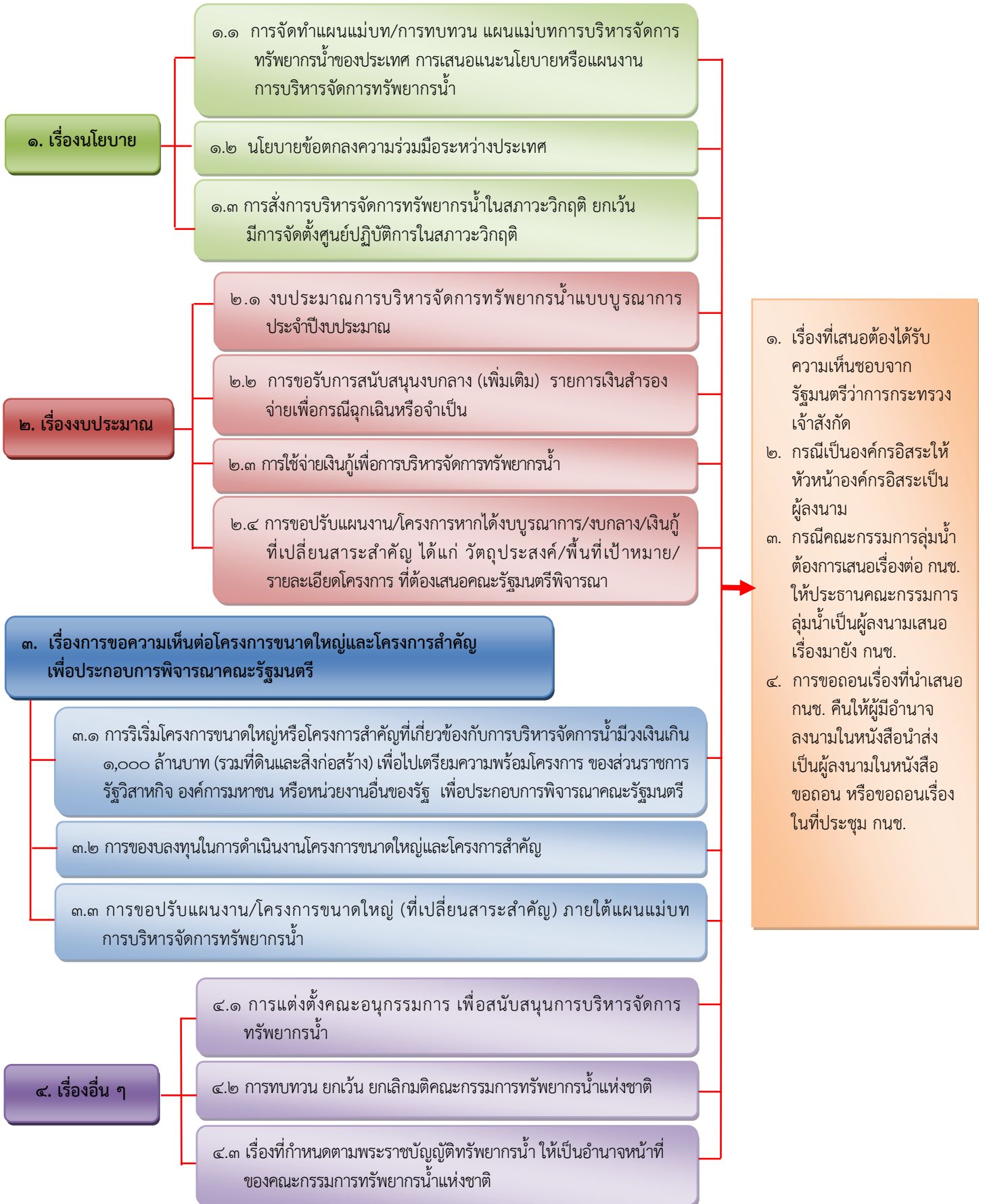
กรณีเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ต้องดำเนินการ ดังนี้

- ๓.๑ ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมเป็นผู้ลงนามเสนอ โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ก่อนนำเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- ๓.๒ กรณีที่หน่วยงานของรัฐผู้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นองค์การอิสระที่ไม่อยู่ในกำกับของราชการฝ่ายบริหาร ให้หัวหน้าองค์กรอิสระนั้นเป็นผู้ลงนามเสนอเรื่องมายังคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- ๓.๓ กรณีคณะกรรมการลุ่มน้ำต้องการเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ให้ประธานคณะกรรมการลุ่มน้ำเป็นผู้ลงนามเสนอเรื่องมายังคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

กรณีขอถอนเรื่อง

การขอถอนเรื่องที่น่าเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติคืน ให้กระทำได้เมื่อผู้มีอำนาจลงนามในหนังสือนำส่งเป็นผู้ลงนามในหนังสือขอถอน หรือขอถอนในที่ประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

แผนผังที่ ๑ ผังการเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ



หมายเหตุ

ทั้งนี้ สทนช. ได้จัดทำแผนผังแสดงขั้นตอนการให้ความเห็นด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำต่อคณะรัฐมนตรี เสนอสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทราบเรียบร้อยแล้ว ตามแผนผังที่ ๒

